

Sygn. akt I KZ 60/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **pokrzywdzonej B. P.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2022 r.,
zażalenia pokrzywdzonej na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w [...] z dnia 3 sierpnia 2022 r., sygn. akt Kp. 45/22, o nieuwzględnieniu wniosku prokuratora o zezwolenie na przesłuchanie osób zobowiązanych do zachowania tajemnicy lekarskiej,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy w [...] postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2022 r., sygn. akt Kp. 45/22, nie uwzględnił wniosku prokuratora Działu ds. Wojskowych Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz-Południe w Bydgoszczy del. do Wydziału 8 ds. Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Gdańsku z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. akt [...], o zezwolenie w trybie art. 180 § 2 k.p.k. na przesłuchanie osób zobowiązanych do zachowania tajemnicy lekarskiej.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła pokrzywdzona B. P.. W swoim środku odwoławczym nie odniosła się bezpośrednio do argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, wskazała jedynie, że jest pokrzywdzoną po przeprowadzonych zabiegach stawów kolanowych, wskazała, że jest „kaleką”. Podniosła, że nie jest możliwa ocena stanu zdrowia pacjenta bez osobistego z nim kontaktu. Jednocześnie zaznaczyła, że prosi o „sądowego specjalistę do stwierdzenia stanu zdrowia” i dołączyła dokumentację medyczną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, dlatego też Sąd Najwyższy postanowił utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Wojskowy Sąd Okręgowy uznał, że wniosek nie zasługuje na uwzględnienie, przede wszystkim z uwagi na jego przedwczesność. Podkreślił, że art. 180 § 2 k.p.k. może mieć zastosowanie wyłącznie wtedy, jeśli w żaden inny sposób, za pomocą żadnego innego dowodu, nie można ustalić danej okoliczności. Podniósł jednocześnie, że prowadzący postępowanie nie próbował nawet przesłuchać lekarzy, celem ustalenia, czy skorzystają oni z przysługującego im uprawnienia do odmowy złożenia zeznań (art. 180 § 1 k.p.k.), a także nie próbował doprowadzić do odebrania od pokrzywdzonej oświadczenia w trybie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (t.j. Dz. U. 2022, poz. 1731 ze zm.).

Argumentacja Wojskowego Sądu Okręgowego co do przedwczesności wniosku jest trafna. Sądowe zwolnienie z tajemnicy, zwłaszcza w trybie art. 180 § 2 k.p.k., nie może być traktowane jako podstawowy sposób ustalania faktów w postępowaniu karnym. Do skorzystania z niego konieczne jest ustalenie, że wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, a także, iż nie jest możliwe udowodnienie danej okoliczności za pomocą innego dowodu. Z tą zasadą subsydiarności zwolnienia z tajemnicy wiąże się także możliwość dowiedzenia danej okoliczności nie tylko za pomocą innego dowodu, ale także w inny sposób, niż poprzez zwolnienie z tajemnicy przez Sąd. Oceniając sytuację procesową w tej sprawie na czas orzekania przez Wojskowy Sąd Okręgowy trafnie podał on, że prowadzący postępowanie przygotowawcze nie podjął żadnych innych działań zmierzających do ustalenia okoliczności mających być przedmiotem przesłuchania lekarzy, ani zmierzających do zwolnienia ich z tajemnicy bez konieczności ingerencji Sądu. Przede wszystkim nie próbował odebrać od pokrzywdzonej oświadczenia w trybie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, które powodowałoby brak konieczności ubiegania się o zwolnienie z tajemnicy w trybie art. 180 § 2 k.p.k. Należy zatem podzielić stanowisko Wojskowego Sądu Okręgowego, że wniosek prokuratora był co najmniej przedwczesny (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 maja

2016 r., II AKz 159/16; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 maja 2016 r., II AKz 161/16).

Ponadto już po wniesieniu przez pokrzywdzoną zażalenia, w dniu 31 sierpnia 2022 r., złożyła ona oświadczenie w trybie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Prokuratura Okręgowa w Gdańsku, Wydział do Spraw Wojskowych, przekazała to oświadczenie do Sądu Najwyższego pismem z dnia 14 października 2022 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego 19 października 2022 r., k. 15-18 akt I KO 60/22). W tym oświadczeniu pokrzywdzona wyraziła zgodę na ujawnienie tajemnicy lekarskiej oraz tajemnicy związanej z wykonywaniem innych zawodów medycznych przez wszystkich lekarzy, położne, pielęgniarki i inne osoby zobowiązane do zachowania ww. tajemnicy, sprawujące nad nią opiekę w związku z chorobą, w tym podczas wizyt w gabinetach lekarskich i zleconych badań w latach 2008-2022, pobytu pokrzywdzonej w Szpitalu w L. filii w E., oraz zabiegów przeprowadzonych w dniach 26 lutego 2020 r. i 18 listopada 2021 r. Potrzeba utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia wynika więc nie tylko z trafności decyzji procesowej Sądu I instancji ocenianej na czas orzekania, ale w szczególności ze zmiany sytuacji procesowej spowodowanej złożeniem przez pokrzywdzoną opisanego wyżej oświadczenia, które czyni wniosek prokuratora bezprzedmiotowym.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

I.n

ał